

عنوان مقاله:

بررسی ساختار تکگویی در دو نمایشنامه از محمد چرمشیر (کبوتری ناگهان، گذر پرندهای ازکنار آفتاب) از حیث کارکردهای زبانی و خودشخصیت پردازی

محل انتشار:

نخستین همایش ارتباطات، زبان و ادبیات فارسی و مطالعات زبان شناختی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمدجعفر یوسفیان کناری - استادیار ادبیات نمایشی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

زهره قلی پور - دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر برآنست تا براساس الگویی که یاکوبسن پیرامون کارکردهای زبانی طرح میکند به بررسی گفتار نمایشی در دو نمایشنامه ایرانی، بپردازد. تکگویی و گفتگو دو قالب اصلی گفتار نمایشی هستند که در فاصله‌ی میان آندو، طیفی از انواع گفتار استقرار دارد. ایندو فرم گفتاری، ابعادی از همدیگر را بازتاب میدهند تا جاییکه در مواردی میتوان به تداخل آنها اذعان نمود. بهره‌گیری از آموزه‌های «خودشخصیت‌پردازی» یاکوبسن روشی است برای درک اینکه در یک متن ادبی کدام فرم گفتاری غالب است. از سویی تشخیص میزان قالب گفتار (تکگویی و دیالوگ) بنابر دستهبندی که فیستر از آن ارائه میدهد، راهکاری برای شناخت وجه تکگوییانه گفتار (در قالب‌روایت یا حدیث‌نفس) در متن نمایشی است. ادغام معیارهای یاکوبسن و فیستر، موجبات درکی جامع‌تر از فرم تکگویی را فراهم میکند. تلاش برآنست تا از خلال بهکارگیری مقولات مزبور در دو نمایشنامه از محمدچرمشیر به این پرسش پاسخ داده شود که در فرم تکگویی کدام کارکردهای زبانی براساس الگوی یاکوبسن (بیشتر بهکار گرفته میشوند، و دیگر آنکه چگونه میتوان با بهره‌گیری از دستهبندی فیستر در انواع خودشخصیت‌پردازی، بهتشخیص سوبه‌های تکگویانه و انواع آن در گفتگو نایل آمد؟ نتایج تحقیق نشان میدهد در تکگویی بهویژه حدیث‌نفس، کارکرد عاطفی زبان غالب میشود و سخن به ابزاری برای ترسیم شخصیت گوینده (خودشخصیت‌پردازی) تبدیل میشود

کلمات کلیدی:

کارکردهای زبانی، گفتار نمایشی، تکگویی، حدیث‌نفس، خودشخصیت‌پردازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/540597>

